

Oponentní posudek bakalářské práce

Soňa Matějková:

Nároky na vzdělávání a učení dospělých v éře globalizace

Bakalářská práce Soni Matějkové se v souladu se svým názvem zabývá problematikou, která je relevantní oboru studia. V úvodních dvou kapitolách v ní autorka vhodně využívá poměrně značné množství pramenů (v Soupisu bibliografických citací jich je uvedeno 38 – podrobněji se k nim vrátím v hodnocení formální stránky práce) a na jejich základě vcelku zdařile sumarizuje rozhodující přístupy k oběma souvztažným konceptům, totiž k tématu globalizace a k pojetí celoživotního učení, které jako relativně nový konstrukt s tématem společenských změn vyvolaných globalizací a doprovázejících globalizační tendence souvisí.

V následující (třetí) kapitole již autorka využívá odbornou literaturu poměrně méně hojně, více jsou zde zastoupeny její vlastní názory a zřejmě ne právě pozitivní zkušenosti s realitou vzdělávání dospělých a podpory různých typů jejich učení. V poslední textové části (Závěru) pak autorčina skepse vůči možnostem naplnit naděje vkládané do aplikace konceptu celoživotního učení spíše ještě narůstá.

Práce se vyznačuje logickou strukturou a zejména úvodní dvě kapitoly jsou psány kultivovaným jazykem na úrovni odborného stylu. Tam, kde uchazečka opouští pevnější půdu parafrází a přímých citací je však více zjevná její nezkušenost s vytvářením odborného textu. Bakalářská práce tak mnohé slibuje spíše v částech přehledových. To je však na úrovni uvedeného typu prací vcelku přijatelné a autorka jistě prokázala více než jen solidní orientaci v dosti komplikovaném tématu. Pozitivní je rovněž skutečnost, že se ve zbylých částech práce pokusila o vyjádření vlastního názoru, i když ten – a opět možná pochopitelně – není zdaleka tak vyvážený.

Formální úprava práce je v tomto případě těsně spjata se stránkou obsahovou. Jak jsem již uvedla v předchozí části posudku, jsou zejména 1. a 2. kapitola dovedně zvládnutou sumarizací rozhodujících odborných pramenů domácí a zahraniční provenience. V celém textu práce použila autorka celkem 38 pramenů, z toho 5 cizojazyčných. Rovněž Bibliografie je na tento typ prací nezvykle bohatá a rozhojňuje počet autorkou prostudovaných materiálů o dalších 13, z toho jsou 2 cizojazyčné. Autorka v textu cituje korektně, i když v některých případech se parafráze ocitá až na samé hranici citace přímé (s. 41, Giddens, 2000), případně je parafráze odkázána na celý text (s. 12-13 – Keller, 2009). Objevují se i některá další pochybení, např. v SBC uvedená Brine je na s. 33 označena jako Birne a průběžně v textu používaný odkaz na Veselý (2004b) je v SBC jako Veselý, Kalous, Marková (2004b). Možná mým přehlédnutím jsem v textu neobjevila odkazy na Kopecký (2002) a Kopecký (2010). Přesto se domnívám, že autorka citační normu spíše dodržela a že ani další formální (včetně gramatických a syntaktických) pochybení nejsou natolik vážná, aby narušila můj vcelku příznivý dojem z posuzovaného textu.

Pro rozpravu nad prací nabízím následující možná témata:

- Dokázala by autorka precizovat rozdíly mezi terminologickými spojeními „ekonomika založená na věděni“, „ekonomika založená na znalostech“, „společnost věděni“ a „učící se společnost“? (ke s. 33-34 BP)
- Jaké další – kromě inistitucionalizovaného – by mělo či mohlo být profesní vzdělávání? (ke s. 40 BP)
- Jakými argumenty podpoří své tvrzení že „Po roce 1989 se [v Československu] rozpadl celý oficiální vzdělávací systém“? (ke s. 45 BP)

Závěr

Posuzovanou práci Soni Matějkové vypracovanou na téma Nároky na vzdělávání a učení dospělých v éře globalizace považuji i přes výše uvedené připomínky za celkově spíše zdařilou a doporučuji ji k ohajobě.